

Zöldség – gyümölcs

X. évfolyam / 22. szám

2006. 11. 13.

44-45. hét

Zöldség-gyümölcs piaci jelentés:

Néhány, hazai piacokért versenyző
belföldi termesztésű, illetve más
országokból származó termék piaci
ára 2 old.

A fejes káposzta piaci elemzése 3-5. old.

8- 9./ táblázat:
Nagykőrösi Úti Nagybani Piac árai 6-7. old.

10./ táblázat:
Nettó értékesítési árak néhány
európai nagybani piacon 9. old.

1-8./ ábra, 1-7. /táblázat:
Piaci folyamatok elemzése

Készítette: Németh Noémi
Szente-Orbán Csaba
Varga Viktória

KIADÓ:

Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piac-árinformációs Szolgálat
Magyarország H-1093
Budapest, Zsil u. 3-5.
Telefon: (00 36) 1-476-3285
Fax: (00 36) 1-217-1812

**Néhány, hazai piacokért versenyző
belföldi termesztésű, illetve más
országokból származó termék piaci ára**

A belföldi termesztésű **zöldségfélék** közül a 45-46. héten, az alacsonyabb kínálat jelentős áremelkedést okozott a **tölténivaló paprika** árában. A 70 mm feletti mérettartományú áru jelenlegi 250 Ft/kg-os termelő ára, néhány héttel korábban 120-140 Ft/kg volt.

Az előző kiadványban még stagnáló **sárgarépa** árról számoltunk be, ami a megfigyelt két héten a bőséges felhozatal ellenére 36%-kal nőtt. A megemelkedett ár hatására megjelent a belga sárgarépa is, 90 Ft/kg-os nagykereskedelmi áron.

A **petrezselyemgyökér** árában jóval kisebb mértékű árváltozás figyelhető meg (**1. táblázat**).

1. táblázat
A belföldi termesztésű sárgarépa és petrezselyemgyökér ára a Budapesti Nagyban Piacon 2006 adott heteiben (Ft/kg)

	37. hét	38. hét	39. hét	40. hét	41. hét	42. hét	43. hét	44. hét	45. hét
sárgarépa	60	60	64	65	67	67	65	65	89
petrezselyemgyökér	220	225	180	180	200	200	190	190	210

Forrás: AKI PÁIR

Az elmúlt hetek bőséges **karfiol** kínálatához képest, valamelyest alacsonyabb a 45-46. heti felhozatal, amely 75-100%-os emelkedését eredményezett a 45. heti termelői árban (**2. táblázat**).

2. táblázat
A belföldi termesztésű karfiol ára a Budapesti Nagyban Piacon 2006 adott heteiben (Ft/kg)

	35. hét	36. hét	37. hét	38. hét	39. hét	40. hét	41. hét	42. hét	43. hét	44. hét	45. hét
karfiol	245	230	220	145	75	60	80	80	70	60	140

Forrás: AKI PÁIR

A hazai termesztésű **paradicsomon** kívül,

olasz, spanyol, holland és lengyel áru is kapható, a fűtös paradicsom esetében a hazai termék ára magasabb, a nagyobb méretből adódóan (**3. táblázat**).

3. táblázat
A belföldi és az EU-ból származó paradicsom ára a Budapesti Nagyban Piacon 2006 adott heteiben (Ft/kg)

típus	szárm. hely	38. hét	39. hét	40. hét	41. hét	42. hét	43. hét	44. hét	45. hét
gömb	magyar	205	183	196	160	158	228	253	268
	lengyel	-	-	250	-	-	-	-	-
	spanyol	-	-	-	-	-	280	-	270
fűtös	magyar	328	283	288	245	233	253	290	300
	holland	-	-	-	-	-	-	-	250
	olasz	-	-	-	-	-	-	-	250

Forrás: AKI PÁIR

A **gyümölcsfélék** kínálatában a belföldi termesztésű **körte**fajták közül „Alexander” (250 Ft/kg), „Vilmos” (260 Ft/kg) és „Fétel apát” (270 Ft/kg) található a budapesti nagyban piacon.

Eltérően a 2005-ös évvel, még mindig jelen van a kínálatban a hazai „Chasselas” és „Italia” **csemegeszőlő**fajta is, folyamatosan emelkedő árak jelenleg 250-280 Ft/kg. Választék bővítő az olasz csemegeszőlő, a hazaival közel azonos áron.

A héjasok közül tisztított **dió** és **mandula** kapható, az előbbi 1400-1500 Ft/kg, az utóbbi gyümölcs pedig 1900-2000 Ft/kg-os áron. Mindkét esetben 10%-kal magasabb az idei az egy évvel korábbi árnál. Mandulából az Egyesült Államokból származót is vásárolhatunk, 2400 Ft/kg-ért.

Újdonságként említhető a 45. héten piacra került **naspolya**, 350 Ft/kg-ért.

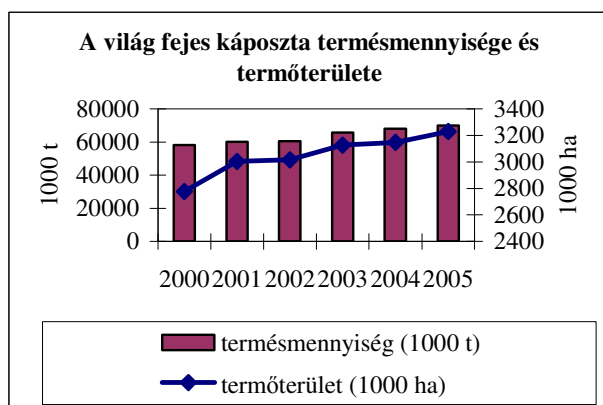
Mintegy 10%-kal emelkedett a **banán** ára, a származási helyet tekintve pedig megjelent a suriname-i banán.

Grapefruitből a török áru mellett, alacsonyabb áron megjelent a spanyol termék is.

A fejes káposzta piaci elemzése

A fejes káposzta termelése és termőterülete világviszonylatban folyamatosan emelkedik (1. ábra).

1. ábra

Forrás: FAO

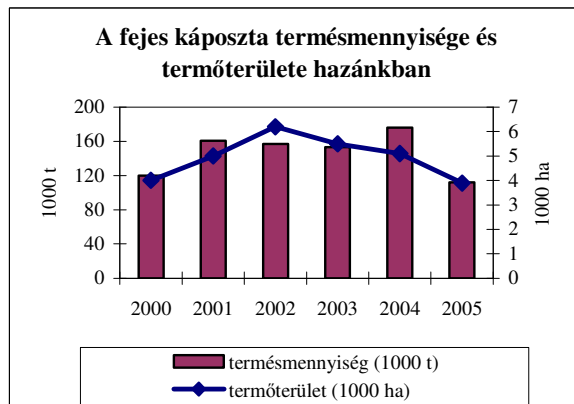
A világ fokozatosan növekvő fejes káposzta termésének 49%-át Kína adta 2005-ben.

Az Európai Unió termésének alakulása a világ tendenciájával ellentétes, visszaeső. Az Unió termelése 3,2 millió tonnára csökkent a 2000. évi 4 millió tonnával szemben. Az elmúlt évi – előző évhez hasonlított – alacsonyabb uniós fejes káposzta-termelés a két legnagyobb termelő tagállam, Németország és Lengyelország termeléscsökkenésére vezethető vissza. A tagországok közül Lengyelország az uniós termelés 41%-át állította elő 2005-ben, a második legnagyobb uniós termelő Németország, a lengyel termelés kevesebb, mint felét, 425 ezer tonnát termelt az elmúlt évben.

Magyarország fejes káposzta termelése az Unió teljes termésnek 3,4%-a volt 2005-ben, a hazai zöldségtermelésen belül pedig az aránya 7,2%. Fejes káposzta-termelésünk 2005-ben a 2000. évi szint alá esett. Jellemző a 2005. évi alacsony, 112 ezer tonnás termelésre, hogy az 1996-2000. évek átlagának már csak 70%-át, a 2004. évnek

pedig mindössze 60%-át érte el (2. ábra).

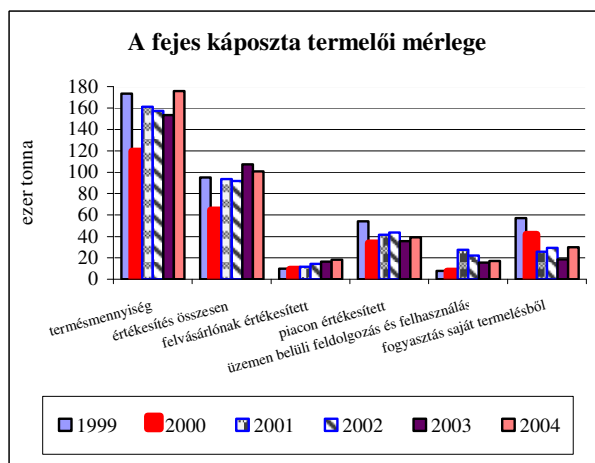
2. ábra

Forrás: KSH

A fejes káposzta termelői mérlegéből jól látszik, hogy a vizsgált években az összes megtermelt mennyiségnek közel fele került értékesítésre (3. ábra). Az üzemen belüli feldolgozás és a saját termelésből történő fogyasztás teljes termeléshez viszonyított aránya viszont 37%-ról 27%-ra csökkent 2004-ben, 1999-hez hasonlítva. A felvásárlók felé történő értékesítés aránya ugyanakkor 10%-ról 18%-ra nőtt a vizsgált időszakban. A fejes káposzta piacon történő értékesítése az összes értékesítésen belül csökken, azonban még mindig meghatározó, közel 40% volt 2004-ben.

3. ábra

Forrás: KSH

A külkereskedelmi egyenleg a hazai termésmennyiségtől függően változik. A kedvező terméseredmény hatására pozitív volt 2004-ben, azonban a termés visszaesésének köszönhetően negatív lett 2005-ben (**4. táblázat**).

4. táblázat
A fejes káposzta külkereskedelme (1000 t)

		Behozatal	Kivitel
Fejes káposzta frissen	2003. év	5,5	4,4
	2004. év	1,1	4,2
	2005. év	6,9	3,3
	2006. I-VIII.	3,3	4,1
Savanyú káposzta	2003. év	787	220
	2004. év	487	161
	2005. év	1 185	45
	2006. I-VIII.	925	-

Forrás: KSH

A friss fejes káposzta hazai behozatalában, Lengyelország és Hollandia volt a meghatározó 2003-ban, 2005-ben pedig már Németország is a jelentős beszállítók közé sorolható, Lengyelország piacrészesedésének rovására (**5. táblázat**). A savanyú káposzta főleg Németországból érkezett hazánkba a vizsgált időszakban.

5. táblázat
A friss fejes káposzta főbb hazai beszállító országai (tonna)

	2003	2004	2005
Összesen	5 540	1 076	6 912
ebből:			
Hollandia	1 779	757	1 569
Csehország	68	-	758
Németország	66	22	1 303
Olaszország	64	31	13
Lengyelország	3 366	172	703

Forrás: KSH

A friss fejes káposzta hazai kivitelében Norvégia, Svédország és Litvánia a meghatározó (**6. táblázat**). Lettországba és Szlovéniába történő kivitelünk jelentősen visszaesett a csatlakozás után.

6. táblázat
A friss fejes káposzta kivitelének meghatározó célpiacai (tonna)

	2003	2004	2005
Összesen	4 407	4 235	3 269
ebből:			
Ausztria	199	286	142
Litvánia	391	569	371
Lettország	359	186	184
Norvégia	508	709	350
Svédország	451	517	320
Szlovénia	910	529	9

Forrás: KSH

Magyarországon 2005-ben – az előző évhez hasonlítva –, a kedvezőtlen időjárás következtében 30%-kal csökkent a belföldi kínálat, hatására a termelői ár mintegy kétszeresére növekedett (**4. ábra, 7. táblázat**). A 2006. évi piaci folyamatok viszont a 2005-ben megfigyelttel ellentétesen alakultak. A fejes káposzta nagybani piaci termelői ára 32%-kal csökkent, ami – valószínűleg a 2005. évi, előző éveket jelentősen meghaladó termelői áraknak és kedvező bevételeknek köszönhetően – a 2006. évi termelési kedv fellendülésével hozható összefüggésbe.

7. táblázat
A fejes káposzta termésmennyiségének és termelői árának változása (az előző év=100)

	Termésmennyiség (ezer tonna)	Termésmennyiség változása %	Ár-összehasonlítás időszaka	Ár-változás %
2004	176	115	június - november	79
2005	112	64		228
2006	130*	116*		68

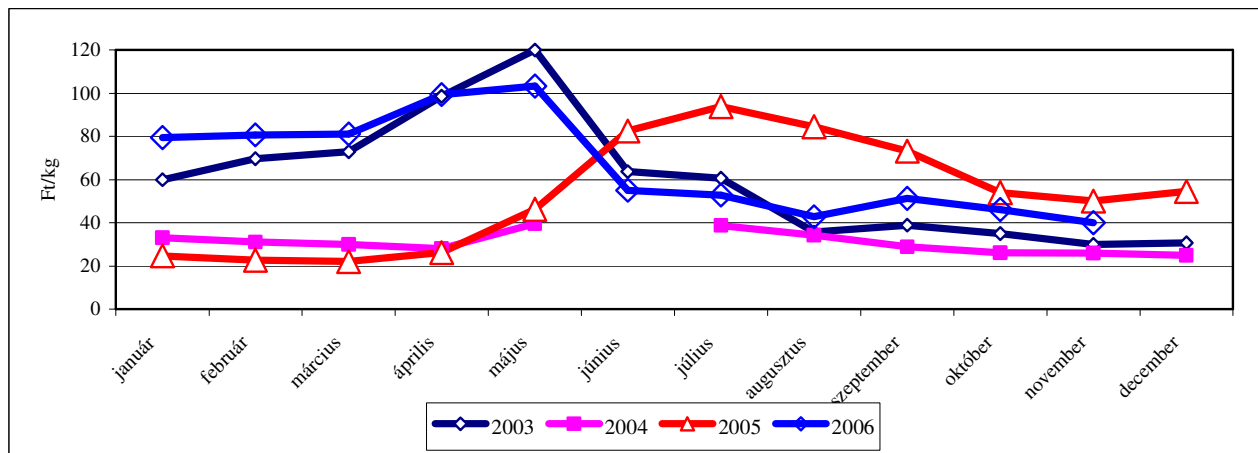
* AKI előrejelzés

Forrás: AKI PÁIR

A fentiek alapján és feltételezve azt, hogy a kereslet és kínálat alakulását meghatározó többi tényezőben (kivitel, behozatal, fogyasztás, ipari felhasználás stb.) jelentős változás nem következett be, mintegy 130 ezer tonna körüli fejes káposztatermés várható 2006-ban.

4. ábra

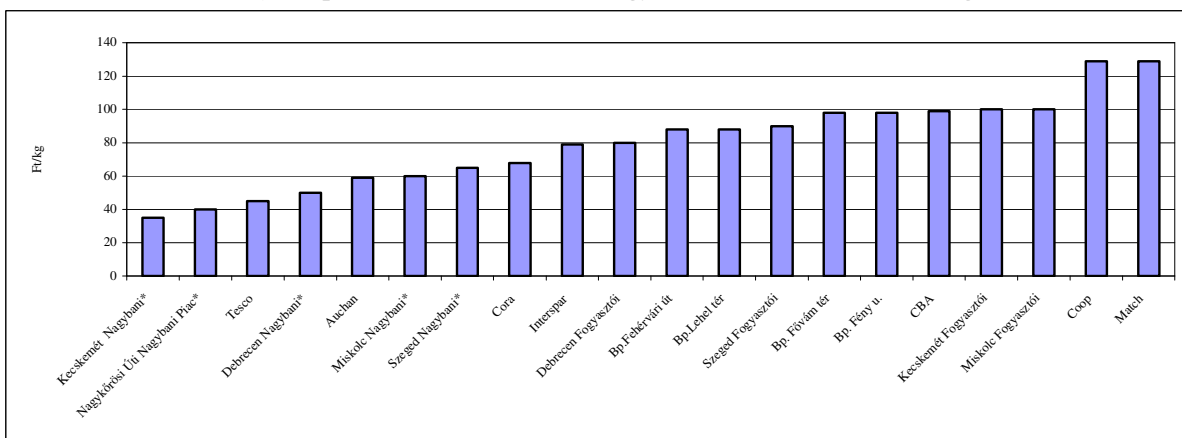
A fejes káposzta termelői ára a Budapesti Nagyban Piacon

Forrás: AKI PÁIR

5. ábra

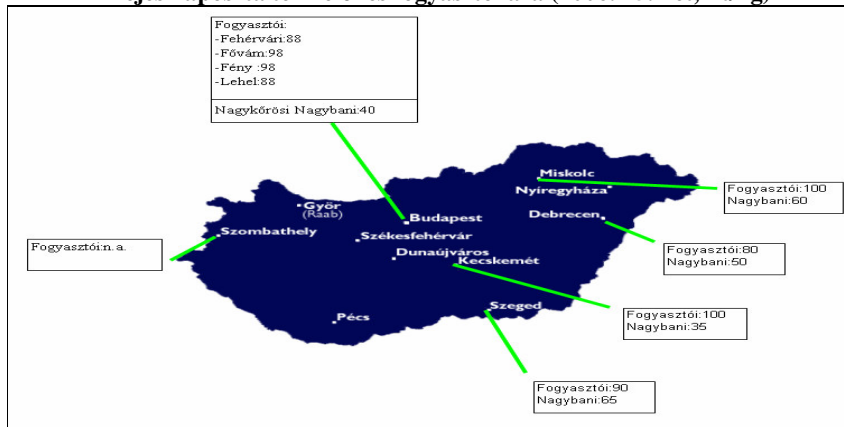
A fejes káposzta bruttó termelői* és fogyasztói ára (2006. 45. hét, Ft/kg)

Forrás: AKI PÁIR

6. ábra

A fejes káposzta termelői és fogyasztói ára (2006. 45. hét, Ft/kg)

Forrás: AKI PÁIR

I. osztályú, belföldi zöldség-és gyümölcs termékek leggyakoribb termelői ára
a Budapesti Nagyban Piacon

Faj	Fajta / Típus	Méret	Kiszerezés	2005. 45. hét	2006. 44. hét	2006. 45. hét	Ft/kg, db, csomó	
							2006. 45. hét / 2005. 45. hét [%]	2006. 45. hét / 2006. 44. hét [%]
Burgonya	Condor	-	Ft/kg	33	90	90	272,7	100,0
Paradicsom	gömb	40-47 mm	Ft/kg	210	245	255	121,4	104,1
		47-57 mm	Ft/kg	235	260	280	119,2	107,7
	Fürtös	47 mm+	Ft/kg	260	300	310	119,2	103,3
		40-47 mm	Ft/kg	245	280	290	118,4	103,6
Paprika	TV édes p.	30-70 mm	Ft/kg	170	150	180	105,9	120,0
		70 mm+	Ft/kg	205	195	260	126,8	133,3
	Hegyes p.	-	Ft/db	40	38	40	100	105,26
Padlizsán	-	70mm+	Ft/kg	340	300	390	114,7	130,0
Uborka	Kígyó	400-500 gr	Ft/kg	230	250	300	130,4	120,0
Sütőtök	Kanadai	-	Ft/kg	40	60	60	150,0	100,0
	Nagydobosi	-	Ft/kg	50	60	60	120,0	100,0
Sárgarépa	-	-	Ft/kg	72	65	89	123,8	136,2
Petrezselyem	-	-	Ft/kg	180	190	210	116,7	110,5
Zeller	Gumós	-	Ft/kg	160	160	160	100,0	100,0
Cékla	-	-	Ft/kg	50	60	63	125,0	104,2
Fejes saláta	-	-	Ft/db	50	67	75	150	111,94
Fejes káposzta	Fehér	-	Ft/kg	50	40	40	80,0	100,0
	Vörös	-	Ft/kg	80	73	68	84,4	93,1
Kelkáposzta	-	-	Ft/kg	85	68	70	82,4	103,7
Vöröshagyma	Barna héjú	40-70 mm	Ft/kg	52	100	100	194,2	100,0
		70 mm+	Ft/kg	57	105	105	184,2	100,0
	Lila héjú	40-70 mm	Ft/kg	105	150	150	142,9	100,0
Gomba	Csiperke	-	Ft/kg	333	367	367	110,2	100,0
	Laska	-	Ft/kg	500	500	500	100,0	100,0
Alma	Granny S.	65mm+	Ft/kg	95	105	110	115,79	104,76
	Idared	65mm+	Ft/kg	67,5	85	85	125,93	100
	Jonagold	65mm+	Ft/kg	80	97,5	100	125	102,56
	Jonagored	65mm+	Ft/kg	82,5	100	105	127,27	105
	Jonathan	65mm+	Ft/kg	62,5	75	75	120	100
	Mutsu	65mm+	Ft/kg	90	100	110	122,22	110
	Gala	55-65 mm	Ft/kg	80	90	90	112,5	100
	Starking	65mm+	Ft/kg	85	110	110	129,41	100
Körte	Golden	65mm+	Ft/kg	90	97,5	102,5	113,89	105,13
	Alex/Bosc	60-70mm	Ft/kg	245	260	255	104,08	98,08
	Fétel apát	65-80mm	Ft/kg	-	-	270	-	-
Szilva	Bluefre	28-35mm	Ft/kg	-	180	-	-	-
		35mm+	Ft/kg	-	-	180	-	-
	Besztercei	28mm-ig	Ft/kg	-	200	200	-	100

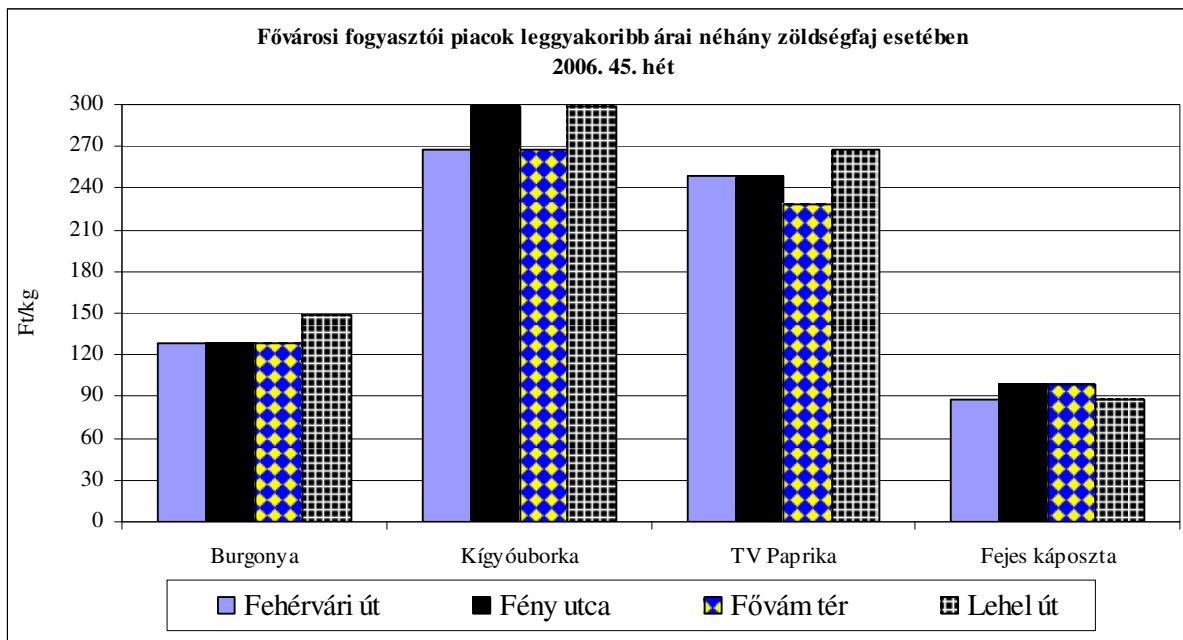
Forrás: AKI PÁIR

Az Unióból és a harmadik országokból származó, I. osztályú zöldség-gyümölcs termékek leggyakoribb ára a Budapesti Nagyban Piacon

Faj	Fajta	Származási hely	Kiszerezés	2005. 45. hét	2006. 44. hét	2006. 45. hét	2006. 45. hét / 2005. 45. hét [%]	2006. 45. hét / 2006. 44. hét [%]
Burgonya	nem jelölt	Ausztria	Ft/kg	-	100	100	-	100,0
		Belgium	Ft/kg	-	100	100	-	100,0
Paradicsom	gömb	Spanyolo.	Ft/kg	-	-	270	-	-
	Fürtös	Hollandia	Ft/kg	-	-	250	-	-
		Olaszo.	Ft/kg	230	-	250	108,7	-
Vöröshagyma	Barna héjú	Ausztria	Ft/kg	-	100	100	-	100,0
		Spanyolo.	Ft/kg	-	-	90	-	-
	Lila héjú	Ausztria	Ft/kg	-	140	-	-	-
		Hollandia	Ft/kg	-	140	135	-	96,4
Alma	Granny S.	Franciao.	Ft/db	48	70	70	145,8	100,0
Körte	Alex/Bosc	Belgium	Ft/kg	233	-	-	-	-
		Olaszo.	Ft/kg	228	265	260	114,3	98,1
	Fétel apát	Olaszo.	Ft/kg	-	263	280	-	106,7
			Ft/db	137	163	167	122,3	102,6
Vilmos	Olaszo.	Ft/kg	225	265	265	117,8	100,0	
Nektarin	nem jelölt	Spanyolo.	Ft/kg	-	280	-	-	-
Csemegeeszőlő	Italia	Olaszo.	Ft/kg	410	-	-	-	-
	Fehér	Olaszo.	Ft/kg	380	285	270	71,1	94,7
	Piros	Olaszo.	Ft/kg	378	328	340	90,1	103,8
Citrom	-	Töröko.	Ft/kg	213	202	198	92,9	97,9
Mandarin	-	Spanyolo.	Ft/kg	240	243	250	104,2	103,1
		Töröko.	Ft/kg	210	-	-	-	-
Klementína	-	Olaszo.	Ft/kg	225	-	-	-	-
		Spanyolo.	Ft/kg	228	245	248	108,4	101,0
Narancs	Navel	Görögo.	Ft/kg	200	-	-	-	-
		Spanyolo.	Ft/kg	235	-	-	-	-
	Navelina	Görögo.	Ft/kg	200	-	235	117,5	-
		Spanyolo.	Ft/kg	230	245	253	109,8	103,1
	Valencia late	Argentína	Ft/kg	220	-	-	-	-
		Dél-Afrikai K.	Ft/kg	-	315	320	-	101,6
Spanyolo.	Ft/kg	-	230	-	-	-	-	
Grapefruit	-	Spanyolo.	Ft/kg	-	-	240	-	-
		Töröko.	Ft/kg	280	330	300	107,1	90,9
Kivi	-	Olaszo.	Ft/kg	225	260	280	124,4	107,7
			Ft/db	36	49	45	125,0	92,8
Banán	-	Belgium	Ft/kg	317	-	-	-	-
		Costa Rica	Ft/kg	293	228	253	86,5	111,1
		Ecuador	Ft/kg	291	230	253	87,0	109,9
		Kolumbia	Ft/kg	299	229	256	85,6	111,6

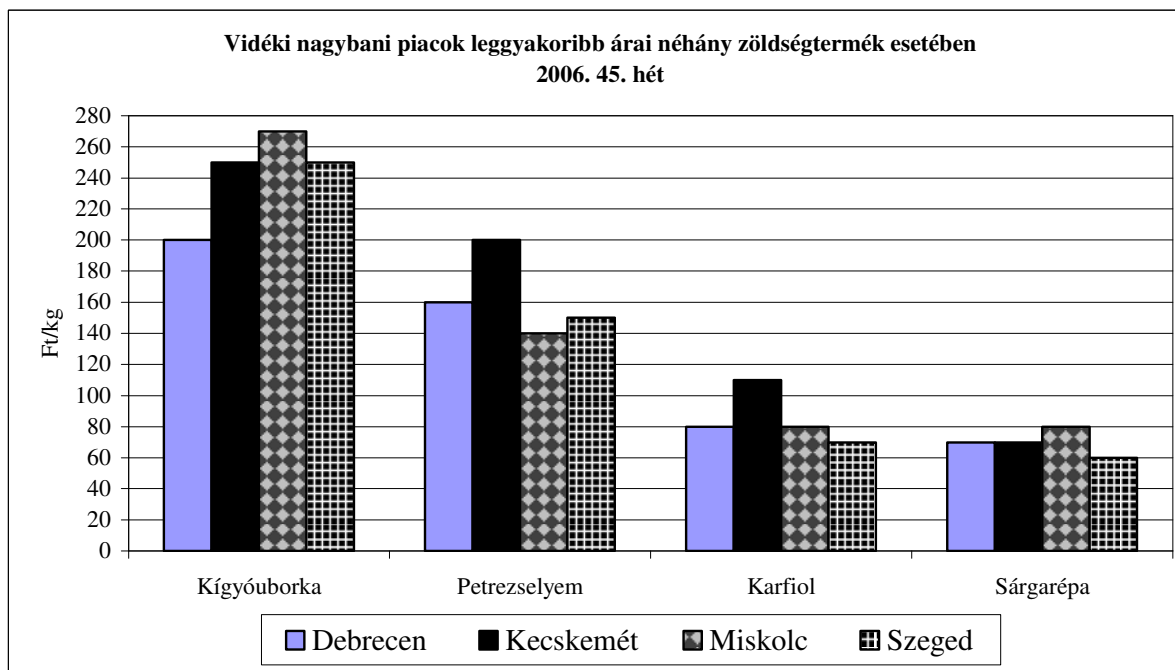
Forrás: AKI PÁIR

7. ábra

Forrás: AKI PÁIR

8. ábra

Forrás: AKI PÁIR

Zöldség-gyümölcs nettó árak néhány európai nagybani piacon

Ft/kg, db

Termék	Származás	Méret	Kiszerezés	Hamburg		München		Berlin		Származás	Bécs	
				min	max	min	max	min	max		min	max
				2006. 45. hét							2006. 44. hét	
Fejes káposzta	belföldi		100 kg	39	73	65	78	47	78	belföldi	65	92
Karfiol	belföldi	rekesz	6 db	390	455	433	476	368	433	belföldi	105	131
Vöröshagyma	belföldi	40-70 mm	25 kg	83	99	88	99	83	99	belföldi	52	79
Sárgarépa	belföldi		100 kg	65	104	99	130	88	117	belföldi	131	131
Kínai kel	belföldi		100 kg	78	117	117	130	117	143	belföldi	92	118
Alma	belföldi	70-90mm	100 kg	130	143	156	195	143	169	olasz	262	327
Petrezselyemgyökér	belföldi		5 kg	364	468	390	416	364	442	belföldi	157	262
Fokhagyma	francia		100 kg	676	780	650	728	676	780	francia	733	890
Szilva	olasz		100 kg	650	728	364	468	364	468	olasz	314	471
Klementin	spanyol		10 kg	208	390	182	390	182	312	spanyol	288	314
Vöröskáposzta	belföldi	primőr	100kg	52	91	73	99	65	99	belföldi	65	92
Laskagomba	belföldi		1 kg	1039	1234	1169	1299	1039	1195	magyar	838	838
Csiperkegomba	belföldi		100 kg	520	1039	598	832	520	988	magyar	393	576
Csiperkegomba	lengyel		100 kg	468	988	520	780	416	936	lengyel	576	647
Málna	belföldi		100 kg	-	-	2703	3118	3326	3638	belföldi	1571	1833
Csemegeszőlő	török	"Sultana"	100 kg	338	416	260	364	260	364	belföldi	210	262
Satsuma	spanyol		10 kg	-	-	182	208	156	221	spanyol	157	314

Termék	Me.	Budapest		Varsó		Lublin		Poznan		Prága		Szlovákia	
		2006/45		2006/45		2006/45		2006/45		2006/45		2006/44	
		min	max	min	max	min	max	min	max	min	max	min	max
Szilva	kg	126	168	157	236	-	-	157	226	-	-	-	-
Körte	kg	210	252	189	283	128	224	189	220	111	195	181	239
Csemegeszőlő	kg	185	235	252	440	276	348	252	314	157	246	199	282
Citrom	kg	160	176	201	220	192	224	189	201	97	185	129	210
Grapefruit	kg	185	252	296	447	256	321	252	409	199	240	166	354
Narancs	kg	160	269	201	252	192	256	226	258	154	235	130	282
Mandarin	kg	193	235	189	283	192	244	189	302	98	149	134	253
Banán	kg	205	215	195	220	199	213	206	216	132	193	187	210
Kígyóborka	kg	-	-	314	377	288	321	283	314	-	-	130	267
Paradicsom	kg	210	269	239	283	160	213	189	241	-	-	129*	282*
Fehér fejes káposzta	kg	29	38	27	34	27	33	27	32	30	42	22	72
Vöröskáposzta	kg	50	59	-	-	-	-	-	-	43	56	43	94
Sárgarépa	kg	70	84	50	75	38	58	50	63	46	46	33	87
Vöröshagyma	kg	84	90	63	88	64	90	63	82	75	75	69	94
Fokhagyma	kg	504	588	-	-	-	-	535	629	-	-	397*	687*
Petrezselyemgyökér	kg	168	210	157	189	128	192	126	138	-	-	122	252
Csiperkegomba	kg	280	308	252	314	288	288	220	252	-	-	412	506
Burgonya	kg	70	84	50	63	45	51	50	67	66	75	72	87

Forrás: ZMP, www.magwien.gv.at

* import